

Szúnyogriasztó/irtó készítmények alkalmazásával kapcsolatos tanácsok az árvízzel érintett területeken tartózkodóknak

A csípőszúnyogok ártalma ellen egyénileg a szabadban riasztószer, valamint füstképző spirál, a zárt térben légtérkezelő aeroszol alkalmazásával, valamint párologtatással védekezhetünk.

1. Riasztószer

A csípőszúnyogok hatékony távoltartására kizárólag a kémiai úton ható vegyületek (a *dietil-toluamid*, más néven *DEET*, a *pikaridin*, valamint az *etil-butil-acetil-aminopropionát*, más néven *IR3535*) alkalmasak.

A B-vitamin (akár tapasz formájában, akár tablettaként szedve) a vérszívó ízeltlábúak riasztására alkalmatlan!

A különféle formájú (hajtógáz aszrol palack, pumpás aeroszol palack, krém, folyadék kendő, gél stb.) szúnyogriasztó szerek a szabad bőrfelületre vagy a ruházatra juttatva gátolják a szúnyogok vérszívását.

Használatukkor a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- a) A készítményeket csak a használati utasítás szerint alkalmazzuk!
- b) Ügyeljünk arra, hogy a készítmény nyálkahártyára (szem, száj) ne kerüljön.
- c) Kisgyermeknél (3 éves korig) inkább a ruházatot kezeljük az erre alkalmas aeroszol palackkal, figyelve arra, hogy a permet ne kerüljön a gyermek tenyerére, kézfejére és arcára, ahonnan esetleg a szemébe, szájába jutva nyálkahártya-irritációt okozhat. 3 hónapos kor alatti gyermekeknél lehetőség szerint ne alkalmazzunk semmilyen riasztószert, inkább használjunk a csípéstől védő öltözetet vagy szúnyoghálót.
- d) Terhes nők csak a feltétlenül szükséges mennyiségben, a bőrre vékony rétegben felkenve alkalmazzák.
- e) Allergiára hajlamos egyének a használat előtt kis bőrfelületen győződjenek meg a készítmény ártalmatlanságáról.
- f) Napégette vagy sérült bőrfelületen ne alkalmazzuk.
- g) Csak akkor ismételjük a kezelést, ha a készítmény már elvesztette a hatékonyságát.
- h) A *dietil-toluamid* a műszálas anyagokat, műbőrt, óraüveget és a festett vagy lakkozott felületeket károsítja.

Néhány, szúnyogriasztásra engedélyezett készítmény

Név	Hatóanyag tartalom		Hatástartósság* (óra)
Ben's 30 kullancs- és szúnyogriasztó aeroszol	30%	dietil-toluamid	6-8
Biocolt-U szúnyog- és kullancsriasztó aeroszol	23%		5-7
Biocolt-U szúnyog- és kullancsriasztó krém	30%		8-10
Johnson OFF Aktív rovarriasztó aeroszol	30%		6
OFF! Family Care rovarriasztó száraz aeroszol	15%		4
Protect szúnyog- és kullancsriasztó aeroszol	20%		5-7
Stix kullancs- és szúnyogriasztó aeroszol	20%		4-6
Szuku szúnyog- és kullancsriasztó aeroszol	23%		5-7
Szuku szúnyog- és kullancsriasztó krém	30%		8-10
Vape Derm Extra szúnyog- és kullancsriasztó aeroszol	32%		5-6
Autan Active rovarriasztó szer, pumpás	20%	pikaridin	4-8
Autan Protection Plus kullancs- és szúnyogriasztó folyadék	20%		6-8
Autan Protection Plus rovarriasztó aeroszol	16%		4-5
Autan Protection Plus rovarriasztó folyadék	20%		max. 8
Naturland szúnyog- és kullancsriasztó aeroszol	20%	etil-butil-acetil-aminopropionát	4-6

*Az adott készítmény hatástartóssága a hatóanyag-koncentráció mellett függ a formuláció típusától, a felvitel vastagságától és számos más körülménytől is (pl. hőmérséklet, relatív páratartalom)!

2. Füstölő spirál/rúd

Szabadban szúnyogirtás/riasztás céljára alkalmas.

A spirál közepén található rést a dobozban mellékelt fém tartóvázra illesszük, a rudat szúrjuk a földbe. Gyújtuk meg a spirált, illetve a rudat és addig tartjuk a lángban, amíg parázslani nem kezd. Ezt követően fűjjük el a lángot, mivel az 5-8 órán keresztüli hatékonyságot a parázsló spirál füstje adja. Ha a füstleadás már nem szükséges, a parázsló részt törjük le, így a megmaradt rész ismételtlen meggyújtható. Ha szükséges, egyszerre több spirált is égethetünk.

Pl.: Bros szúnyogirtó spirál, Bros szúnyogirtó rúd, Metatox szúnyogirtó spirál, Raid szúnyogirtó spirál, Vape Mini szúnyogirtó spirál

3. Légtérkezelő aeroszol

Zárt vagy félig zárt térben (pl. helyiségben, sátorban) használható.

A nyílászárókat csukjuk be. A palackot használat előtt rázzuk fel. A palackot függőlegesen, szórófejjel felfelé tartva, a helyiségben körben járva, legyező mozdulattal juttassuk ki az aeroszolt a légtérbe. Egy 30 légm³-es helyiségben 5-10 mp porlasztás elegendő.

Pl.: Catch Chemotox légy- és szúnyogirtó aeroszol, Johnson Raid szúnyog- és légyirtó aeroszol, Mortein Ultra légy- és szúnyogirtó aeroszol, Sano K600+ légy- és szúnyogirtó száraz aeroszol

4. Párologtatás

Zárt térben a repülő rovarok elpusztítására alkalmas módszer.

A folyadék/lap kizárólag az azonos márkánévvel ellátott készülékben biztosít megfelelő hatékonyságot! A kombinált használatú készülékek a lap és a folyadék üzemelésére egyaránt alkalmasak.

A módszer előnye, hogy a készítmények használatakor a helyiségben való tartózkodás megengedett, illetve annak repülő rovar-mentessége folyamatosan biztosítható.

A készülékbe helyezett *lap*ból a magas hőmérséklet hatására a hatóanyag elpárolog. Hatásukat a készítménytől függően kb. 8-10 órán át fejtik ki, mely időtartam után feltétlenül használjunk új lapot.

A szakaszosan üzemeltethető, speciális készülékbe helyezett *folyadék* napi kb. 10-12 órás működés esetén, a folyadék mennyiségétől függően, a használati utasításban megadott időn (30-45-60 napon) keresztül fejt ki hatását.

A szakaszosan üzemeltethető, speciális készülékbe helyezett *korong* zárt térben, kb. 30 légm³-es helyiségben 60 éjszakára biztosít szúnyogmentességet.

Pl.: Biolit Plus légy- és szúnyogirtó folyadék, Chemotox szúnyogirtó lap, Chemotox szúnyogirtó lap, Chemotox MiniM szúnyogirtó korong, Protect szúnyogirtó folyadék, Raid (240 órás) szúnyog- és légyirtó korong, Raid szúnyogirtó lap, Vape légy- és szúnyogirtó lap, Vape Herbál szúnyogirtó folyadék, Vape Herbál szúnyogirtó lap

A tájékoztatást adta: Zöldi Viktor főtanácsos, dr. Szlobodnyik Judit osztályvezető

2010. június 14.